

prima instanță: L. Ouș
instanța de apel: M. Guzun, A. Doga, A. Nogai

DECIZIE

25 noiembrie 2015

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președinte, judecător
Judecători

Tatiana Vieru
Oleg Sternioală, Petru Moraru

examinând recursul declarat de către avocatul Țaulean Vitalie în interesele Svetlanei Buga,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a Lungu Igor împotriva Svetlanei Buga privind încasarea datoriei,

împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 07 aprilie 2015, prin care a fost respinsă cererea avocatului Țaulean Vitalie în interesele Svetlanei Buga privind repunerea în termen a apelului și cererea de apel a fost restituită ca fiind depusă tardiv,

c o n s t a t ă:

La 14 februarie 2011, Lungu Igor s-a adresat în instanța de judecată cu o acțiune împotriva Svetlanei Buga privind încasarea datoriei.

Prin hotărîrea Judecătorei Ciocana mun. Chișinău din 13 decembrie 2012, acțiunea a fost admisă.

S-a încasat de la Buga Svetlana în beneficiul lui Lungu Igor suma de 23500 euro cu titlu de datorie în lei moldovenești conform cursului oficial la momentul executării hotărîrii și cheltuielile de judecată în mărime de 5 606 lei (f.d.101).

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 07 aprilie 2015, a fost respinsă cererea avocatului Țaulean Vitalie în interesele Svetlanei Buga privind repunerea în termenul de declarare a apelului și cererea a fost restituită în adresa apelantei, ca fiind depusă tardiv (f.d.117-119).

La 21 aprilie 2015, Curtea de Apel a expediat în adresa avocatului Țaulean Vitalie reprezentantul Svetlanei Buga și a lui Lungu Igor, copia încheierii emise (f.d.120).

La 09 octombrie 2015, avocatul Țaulean Vitalie în baza mandatului din 26 februarie 2015, a declarat recurs în interesele Svetlanei Buga, împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 07 aprilie 2015, solicitînd repunerea recursului în termenul de declarare, casarea încheierii contestate și trimiterea pricinii în aceeași instanță pentru examinarea cererii de apel.

În conformitate cu art. 425 CPC termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la pronunțarea ei.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ține să menționeze că Buga Svetlana la ședința de judecată din 07 aprilie 2015 în instanța de apel nu a fost prezentă (f.d.115).

Recurenta susține în cererea de recurs că încheierea instanței de apel nu i-a fost expediată de către instanță. Totodată, recurenta menționează că despre încheierea contestată a aflat în procesul de executare a hotărârii emise de către prima instanță.

Conform art. 111 alin. (3) Codul de procedură civilă, termenul de procedură stabilit în ani, luni sau zile începe să curgă în ziua imediat următoare datei calendaristice stabilite, datei comunicării actului de procedură sau producerii evenimentului ori momentului care a condiționat începutul lui.

În urma celor enunțate, prin prisma normei citate, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că cererea de repunere în termenul de declarare a recursului înaintată de avocatul Țaulean Vitalie în interesele Svetlanei Buga urmează a fi admisă ca fiind întemeiată, deoarece la materialele pricinii lipsesc care-va date privind expedierea încheierii emise de Curtea de Apel Chișinău la 07 aprilie 2015, în adresa recurente.

În motivarea cererii de recurs, Buga Svetlana prin intermediul reprezentantului său a invocat că instanța de apel la emiterea încheierii recurate, eronat a aplicat normele de drept procedural.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 3 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele dosarului, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul neîntemeiat și care urmează a fi respins cu menținerea încheierii instanței de apel din 07 aprilie 2015, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 427 lit. a) Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Din materialele dosarului rezultă că, la 13 decembrie 2012, prima instanță a pronunțat hotărârea în pricina dată, prin care a admis acțiunea depusă de către Lungu Igor (f.d.101).

La 10 martie 2015, avocatul Țaulean Vitalie în interesele Svetlanei Buga a depus apel împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând casarea actului judecătoresc contestat (f.d.109).

Totodată avocatul Țaulean Vitalie a solicitat repunerea în termen a apelului, invocând ca de fapt instanța de judecată nu i-a expediat în adresa Svetlanei Buga, copia hotărârii emise la 13 decembrie 2012.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 07 aprilie 2015, a fost respinsă cererea avocatului Țaulean Vitalie în interesele Svetlanei Buga privind repunerea în termenul de declarare a apelului și cererea a fost restituită în adresa apelantei, ca fiind depusă tardiv (f.d.117-119).

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră încheierea Curții de Apel Chișinău întemeiată și legală, bazată pe aprecierea justă a circumstanțelor de fapt și aplicarea corectă a normelor de drept procedurale din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 362 alin. (1) și (3) Codul de procedură civilă, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel. Repunerea în termen de apel se face de către instanța de apel în cazurile și în ordinea prevăzute de art. 116.

În conformitate cu art. 116 alin. (1) și (3) CPC, persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță. La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului.

Analizînd circumstanțele speței prin prisma normelor enunțate, Colegiul constată că recurenta nu a demonstrat prin înscrisuri probatoare imposibilitatea depunerii cererii de apel în termen.

În conformitate cu art. 110 CPC, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

Instanța de apel corect a concluzionat că nu poate fi reținut argumentul Svetlanei Buga că instanța de judecată nu i-a expediat în adresa ei copia hotărârii emise la 13 decembrie 2012 și astfel nu a cunoscut despre emiterea hotărârii de către prima instanță.

Cu referire la argumentul dat este de menționat că hotărârea primei instanțe a fost emisă, la 13 decembrie 2012 (f.d.101).

Tot la 13 decembrie 2012, Judecătoria Ciocana mun. Chișinău a expediat în adresa Svetlanei Buga, copia dispozitivului hotărârii emise (f.d.103).

Mai mult ca atît, pe parcursul examinării pricinii în Judecătoria Ciocana mun. Chișinău, atît Buga Svetlana cît și avocatul ei au fost înștiințați în modul corespunzător de către instanța de judecată (f.d. 50, 71, 73, 76, 81, 83, 85, 99).

Prin urmare, Buga Svetlana și avocatul ei au cunoscut cu certitudine despre examinarea pricinii în prima instanță.

Or, la data emiterii hotărârii - 13 decembrie 2012, prima instanță l-a înștiințat legal pe avocatul Țaulean Vitalie, fapt confirmat prin avizul de recepție (f.d.99).

Conform art. 56 alin. (3) Codul de procedură civilă, participanții la proces sînt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. În cazul abuzului de aceste drepturi sau al nerespectării obligațiilor procedurale, se aplică sancțiunile prevăzute de legislația procedurală civilă.

Articolul 61 alin. (1) Codul de procedură civilă expres prevede că părțile sînt obligate să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. Instanța judecătorească pune capăt oricărui abuz de aceste drepturi dacă prin abuz se urmărește tergiversarea procesului sau inducerea sa în eroare.

Curtea Europeană a Drepturilor Omului în jurisprudența sa constantă a reiterat că ține de obligația părților de a lua măsurile necesare privind protejarea drepturilor sale de acces la instanță (a se vedea cauza Van Harn vs. Germania, nr. 7557/03 din 11 septembrie 2007).

Ținînd cont de împrejurările menționate în coraport cu normele enumerate se conchide că apelanta – Buga Svetlana a încălcat termenul de 30 zile, consacrat în art. 362 alin. (1) Cod de procedură civilă.

Colegiul relevă, de asemenea, că o astfel de soluție este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul articolului 6 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, avînd în vedere că prelungirea nejustificată a termenului pentru exercitarea recursului ar împiedica rămînerea

irevocabilă, ca urmare a expirării termenului de atac, a deciziei judecătorești emise în instanța de apel și ar leza, în acest mod, principiul securității raporturilor juridice. Așa fiind, cu ocazia examinării cauzei Ponomaryov v. Ucraina (hotărîre din 3 aprilie 2008), Curtea Europeană a notat că, deși în speță nu era vorba despre desființarea unei hotărîri judecătorești definitive și irevocabile în urma admiterii unei căi extraordinare de atac în lumina unor circumstanțe nou descoperite, ci de redeschiderea unui proces după un interval considerabil de timp prin repunerea în termenul de introducere a unei căi ordinare de atac, totuși, reînnoirea acestui termen după o perioadă îndelungată și pentru motive neconvingătoare, reprezintă o decizie care ar putea înfrînge principiul securității raporturilor juridice într-un mod similar cu o cale extraordinară de atac.

Curtea reiterează că dreptul la judecarea într-un mod echitabil de către o instanță, după cum este garantat de art. 6 § 1 al Convenției, trebuie interpretat în lumina Preambulului Convenției, care, în partea sa relevantă, declară preeminența dreptului o parte a moștenirii comune a statelor contractante. Unul din aspectele fundamentale ale preeminenței dreptului este principiul securității raporturilor juridice, care cere, printre altele, ca atunci când instanțele judecătorești dau o apreciere finală unei chestiuni, constatarea lor să nu mai poată fi pusă în discuție. Curtea a observat că o situație similară a fost deja examinată în cauza Popov vs. Moldova din 06 decembrie 2005, în care a constatat că, prin neprezentarea motivelor pentru repunerea în termenul de prescripție pentru efectuarea unui act procedural, instanțele naționale au încălcat dreptul la un proces echitabil. În această cauză Curtea a notat că termenul de declarare a recursului a expirat, cu 47 de zile după expirarea termenului prevăzut de lege pentru depunerea lui (Melnic vs. Moldova, nr. 6923/03, 14 noiembrie 2006).

Din considerentele menționate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul și de a menține încheierea Curții de Apel Chișinău din 07 aprilie 2015.

În conformitate cu art., 427 alin. (1) lit. a) și art. 428 alin. (1) CPC, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e :

Se admite cererea avocatului Țaulean Vitalie în interesele Svetlanei Buga cu privire la repunerea în termenul de declarare a recursului.

Se respinge recursul depus de Țaulean Vitalie în interesele Svetlanei Buga.

Se menține încheierea Curții de Apel Chișinău din 07 aprilie 2015 în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a Lungu Igor împotriva Svetlanei Buga privind încasarea datoriei.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președinte, judecătorul

Tatiana Vieru

Judecători

Oleg Sternioală

Petru Moraru